

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

12417

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de gestió de residus no perillosos a Ma-2030 Km 1.3 Polígon 2, Parcel·la 233, TM. Bunyola (86a/2021)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 9 de novembre de 2021 i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de gestió de residus no perillosos a Ma-2030 Km 1.3 Polígon 2, Parcel·la 233, TM. Bunyola, en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Tramitació

Segons s'estableix a les lletres a) i b) de l'article 13.2 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, o en l'annex 2 d'aquest Decret legislatiu.

Entre els projectes inclosos a l'annex 2 del Text refós de la llei d'avaluació ambiental, el projecte de gestió de residus no perillosos a Ma-2030 km 1.3 Polígon 2, Parcel·la 233 (TM. de Bunyola) s'inclou al Grup 6 (Projectes de gestió de residus), epígraf 1 (Instal·lacions de tractament de residus no perillosos que facin operacions d'eliminació de la D1 a la D12 de l'annex 1 o operacions de valorització de l'R1 a l'R11 de l'annex 2 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, que no es desenvolupin a l'interior d'una nau al polígon industrial i no estiguin inclosos en l'annex 1 d'aquesta llei.)

L'activitat que es projecta, desenvolupa una operació de valorització contemplada a l'annex II de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats:

- R3 Reciclatge o recuperació de substàncies orgàniques que no s'utilitzen com a dissolvents (inclosos el compostatge i altres processos de transformació biològica).
- R10 Tractament dels sòls que produeixi un benefici en l'agricultura o una millora ecològica d'aquests sòls.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013. A més, s'han de complir les prescripcions de l'article 21 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

L'objectiu d'aquest projecte és la implantació d'un centre de compostatge, amb la construcció d'una solera i un dipòsit per a llixiviats per recollir les aigües brutes resultants del reg de les piles de compost a una finca rústica situada al Polígon 2, Parcel·la 233 del TM de Bunyola. El compostatge està destinat a la generació de Biochar, (biomassa d'origen vegetal processat mitjançant la piròlisi) a partir de residus orgànics sòlids secs o humits d'alta i baixa degradabilitat procedents de persones singulars, serveis de recollida, empreses i institucions properes a la planta, i de substrat amb funció agrícola.

Per a la producció de Biochar se seguirà un mètode de piròlisi lenta (400-800 °C) en un forn de metall. El sistema de compostatge s'organitzarà en diverses piles de compost de 60-80 m de longitud, de 2 m d'ample i 1,5-2 m d'alçada. Es preveu un màxim de 250-300 ton de compost madur, per al primer any, a partir d'un màxim de 800 tones anuals de residus. Es tracta d'una parcel·la de 34.393 m² amb tancament perimetral. Actualment, a la parcel·la objecte d'aquest informe hi ha una superfície coberta per un viver de vidre amb estructura metàl·lica, una edificació, un dipòsit per a combustible i una estructura metàl·lica sense ús.

3. Avaluació dels efectes previsibles

Durant les obres d'execució del projecte: pèrdua de sòl, generació de residus, emissions de pols i altres materials, emissions de gasos i sorolls, risc de contaminació de sòls i aigües, fauna, vegetació i paisatge. Referent als renous, el document ambiental indica que els renous produïts per la maquinària i els vehicles d'obra no afectaran la població, perquè no hi ha població propera, la qual cosa no és certa; si analitzam l'entorn proper, queda clar que hi ha una gran quantitat d'habitats propers. Per tant, sí que es poden produir afeccions a la població.

A la fase de funcionament es produeixen els següents impactes:

-Contaminació acústica: tenint en compte que es tracta d'una activitat que utilitza maquinària, i que d'acord amb el document ambiental, l'activitat s'iniciarà molt prest, a més de no incloure mesures correctores suficients, es preveu que es poden produir afeccions.

-Emissions a l'atmosfera: per una part, tenim les emissions produïdes pels motors que empen combustibles fòssils, i per l'altra, les potencials emissions de contaminants atmosfèrics, fums, olors i molèsties que ocasiona a l'entorn aquest procés de fabricació de biochar o carbó vegetal.

-Emissions de males olors: els processos de compostatge estan sovint relacionats amb la generació de males olors a causa de les emissions de compostos nitrogenats, principalment amoníac, de compostos sulfurosos, i de compostos orgànics volàtils (COVs). El document ambiental aporta una sèrie de mesures correctores per mitigar aquest efecte, però no inclou cap dada quantitativa per mesurar aquestes olors ni cap nivell màxim admès per normativa per poder comprovar-ho. Donada la proximitat a nuclis urbans es considera que les mesures aportades no garanteixen la no afecció a la població.

-Contaminació del sòl i les aigües: les infiltracions derivades dels residus líquids o sòlids generats en l'activitat poden causar contaminació a l'aquífer, s'ha de tenir en compte que la parcel·la es troba afectada per perímetres de restriccions de pous de proveïment humà.

-Impactes sobre la fauna i la vegetació: no es preveuen afeccions significatives.

-Paisatge: la parcel·la proposada és molt visible des de la urbanització propera Sa Coma d'Alt i des de l'Hospital Joan March, perquè estan situats a una cota superior, així com des de la carretera Ma 2030, i des de les Finques rústiques properes. Tenint en compte l'escassa vegetació existent en el perímetre de la finca proposada i que el projecte no incorpora cap mesura d'integració paisatgística per mitigar l'efecte, es considera que el projecte pot produir afeccions al paisatge.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades per la realització del projecte: la Direcció General de Recursos Hídrics Valib núm. 20986 amb data d'arribada 18/06/2021, Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme Valib núm. 20984 amb data d'arribada 21/06/2021, al Servei de Protecció d'Espècies amb Valib núm. 20985 i data d'arribada 21/06/2021.

El dia 22 de juny de 2021 al Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari amb Valib núm.21932, al Servei d'Agricultura amb Valib núm.21940, a la Direcció General de Salut Pública amb Valib núm.21913, a l'ajuntament de Bunyola amb GOIBS121532/2021, a la Direcció Insular de Territori i Paisatge (RS CMAT 121540 i GOIBS123199/2021 de 23/06/2021, a la Direcció Insular d'Urbanisme (RS CMAT 121540 i GOIBS123216/2021 de 23/06/2021 i al Servei de canvi Climàtic i Atmosfera Valib núm. 21938 amb data d'arribada 23/06/2021.

El dia d'avui dins l'expedient consten els informes següents:

i.Dia 19 de juliol de 2021 té entrada (Valib núm.27856) informe del servei de Canvi Climàtic i Atmosfera indicant:

1. Les dues activitats descrites en l'Estudi ambiental són activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera (APCA) incloses dins l'àmbit d'aplicació de la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, i del Reial decret 100/2011, de 28 de gener, pel qual s'actualitza el catàleg d'activitats potencialment contaminadores de l'atmosfera i s'estableixen les disposicions bàsiques per a la seva aplicació, per les possibles emissions a l'atmosfera de partícules i d'olors, a més de gasos de combustió.

2. En relació al forn o forns de fabricació de carbó vegetal, s'haurà d'incloure un estudi on es detallin les característiques del forn, dimensions, càrregues, potència tèrmica, descripció del procés de fabricació, avaluació de les emissions, i tota quanta informació faci referència a les emissions a l'atmosfera degudes als forns de biochar i la seva afecció a l'entorn.

3. L'activitat de planta de compostatge està sotmesa a autorització administrativa per ser una activitat del grup B. L'activitat de fabricació de carbó vegetal, depenent de la potència tèrmica total i de la proximitat a nuclis de població o espais naturals protegits,

pot estar classificada dins el grup C. El titular haurà de realitzar tant la sol·licitud d'autorització com la notificació de les activitats esmentades, a l'òrgan competent, que és la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic. A la pàgina web: <http://atmosfera.caib.es>. s'indica la documentació a presentar, així com els models i formats, incloent la memòria de contaminació atmosfèrica.

4. Pel que fa a l'afecció al canvi climàtic i les emissions de CO₂, es considera suficient l'estimació feta a l'Estudi ambiental.

ii. Dia 23 de juliol de 2021 té entrada (Valib núm. 28893) informe del Servei de Salut Ambiental indicant:

S'informa que l'activitat proposta s'hauria de subjectar a avaluació d'impacte ambiental. L'activitat es pretén desenvolupar a una finca confrontant amb un nucli habitat i es preveu l'emissió d'olors i gasos de síntesis durant la producció de compost. L'estudi d'impactes i mesures preventives i correctores presentats es considera que són insuficients i, en relació amb alguns factors, inadequats.

iii. Dia 20 de juliol de 2021 té entrada (RE CMAT núm.763) informe de la Direcció Insular de Territori i Paisatge informant:

Informem desfavorablement la tramitació d'avaluació d'impacte ambiental simplificada proposant que es sotmeti a una avaluació ambiental ordinària, atès que la implantació de la nova central de compostatge provocarà nombrosos efectes ambientals i paisatgístics negatius que no s'han valorat adequadament i tampoc s'han presentat mesures correctores, així com no s'ha tingut en compte la situació propera a una gran quantitat d'habitatges.

Així mateix es considera necessari realitzar consulta a l'òrgan competent en residus, per tal d'analitzar la compatibilitat del projecte amb el Pla Director Sectorial de Residus no Perillosos a l'illa de Mallorca.

D'altra banda s'adverteix que pel que fa al tràmit substantiu d'autorització de la proposta de l'assumpte serà necessària la tramitació prèvia de la Declaració d'interès general a l'empara de l'article 37 i correlatius de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears.

iv. Dia 20 de juliol de 2021 té entrada (Valib núm. 28095) informe favorable del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari.

v. Dia 21 de juliol de 2021 té entrada (Valib núm. 28295) informe favorable del Servei de Protecció d'Espècies.

vi. Dia 02 de novembre de 2021 té entrada (Valib núm. 50243) informe desfavorable del Servei d'Estudis i Planificació indicant «Atès l'art. 87 del PHIB 2019, on s'estableix que dins el perímetre de restriccions màximes de pous de proveïment urbà queda prohibit l'ús i activitat d'emmagatzematge i tractament de residus i que afecta a la parcel·la objecte d'estudi...»

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, d'avaluacions ambientals, i es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, en concret:

a) Característiques del projecte: l'objecte del projecte és la implantació d'un centre de compostatge, amb la construcció d'una solera i un dipòsit per a llixiviats per recollir les aigües brutes resultants del reg de les piles de compost a una finca rústica en el TM. de Bunyola. El centre produirà Biochar (biomassa d'origen vegetal processat mitjançant la piròlisi) i substrat amb funció agrícola.

b) Ubicació del projecte: El projecte se situa a una finca rústica situada en la carretera Ma-2030, km 1.3 (carretera s'Esglaieta-Sta Maria) del municipi de Bunyola, parcel·la cadastral 233 del polígon 2 del TM. de Bunyola.

Segons el Pla Territorial Insular de Mallorca, l'àrea d'actuació es troba, situada una part en sòl rústic comú, dins la categoria de sòl rústic general (SRG) i una altra part en sòl rústic comú, dins la categoria d'Àrea de Transició d'Harmonització (AT-H). A més, una part de la parcel·la està afectada per APT-Carreteres.

La parcel·la està situada dins la Unitat del Paisatge 4, Badia de Palma i Pla de Sant Jordi i té una grau de valoració paisatgística moderat. Es desenvolupa sobre la Massa d'Aigua Subterrània (MAS) 1814M4 «Son Reus», presenta vulnerabilitat moderada a la contaminació d'aqüífers, en risc per nitrats per no assolir el bon estat químic per 2021, a més, s'ha detectat la presència de substàncies prioritàries. Actualment aquesta massa no està declarada com zona vulnerable a la contaminació per Nitrats (ZVCN). La parcel·la es troba dins els perímetres de restriccions de 2 pous de captació de proveïment urbà.

No afecta cap espai de rellevància ambiental, ni espai Xarxa Natura 2000, ni Habitat d'Interès Comunitari. El projecte no està afectat per Àrees de Prevenció de Riscos (APRs) d'erosió, esllavissament o inundació; ni es troba dins Zona d'Alt Risc d'Incendis Forestals; ni per domini públic hidràulic de les aigües superficials, ni per les seves zones de protecció (servitud, policia), ni per zones inundables o potencialment inundables. No s'afecta patrimoni històric.

c) Característiques del potencial impacte: Per una banda, els aspectes positius del projecte són: fixació de 370 tn anuals de CO₂, generació de llocs de treball, gestió de residus orgànics, i regeneració de sòl.

Per l'altra, les afeccions que pot produir el projecte al paisatge i a la salut pública per les olors, renous, pols, lixiviats, fums, residus, i incendis, no s'han avaluat suficientment ni s'han aplicat les mesures correctores i preventives suficients per poder afirmar que el projecte no causarà afeccions significatives. Tampoc s'ha inclòs un pla de vigilància ambiental que asseguri el compliment de les mesures correctores i que asseguri que són eficaces per no produir cap de les afeccions mencionades.

6. Conclusions de l'Informe d'impacte ambiental

Primer: Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte de gestió de residus no perillosos a Ma-2030 Km 1.3 Polígon 2, Parcel·la 233, TM. Bunyola, promogut per Circle Carbon S.L., redactat amb data d'abril 2021 pel Sr. Manuel Ferrera López, enginyer tècnic Agrícola, d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 09 de desembre, d'avaluació ambiental.

Indicar, també, que el present informe només es pot resoldre en el sentit de subjectar el projecte a avaluació ordinària, però que el fet que el projecte ja es pugui trobar parcialment executat d'acord amb la informació gràfica inclosa a la web del promotor, segons l'article 9 punt 1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental indica "...No se realizará la evaluación de impacto ambiental regulada en el título II de los proyectos incluidos en el artículo 7 de esta ley que se encuentren parcial o totalmente ejecutados sin haberse sometido previamente al procedimiento de evaluación de impacto ambiental".

A més, d'acord amb l'informe del Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, en aplicació de l'article 87 del Pla Hidrològic de les Illes Balears aprovat pel Reial decret 51/2019, de 08 de febrer, on s'estableix que dins el perímetre de restriccions màximes de pous de proveïment urbà queda prohibit l'ús i activitat d'emmagatzematge i tractament de residus, se'n deriva la possible inviabilitat jurídica del projecte.

S'hauria de tenir en compte aquesta circumstància en cas que qualche activitat d'aquesta naturalesa es dugui a terme en aquesta parcel·la.

També, cal assenyalar que d'acord amb l'informe del Servei d'ordenació del Territori: «Segons la matriu d'ordenació del sòl rústic del PTIM, la instal·lació d'una central de compostatge es considera una indústria de transformació agrària i tant en SRG com en AT-H és un ús condicionat. Per tant, serà necessària la declaració d'interès general prèvia a l'autorització.» Per tant, per tal de determinar l'òrgan substantiu s'haurà de tenir en compte l'establert a l'article 5 punt d) de la Llei 21/2013, així com l'establert a l'article 26.4 d el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost.

Així mateix, en cas de voler traslladar l'activitat projectada o la captació, l'estudi d'Impacte Ambiental contindrà com a mínim el que estableixen, l'article 35 de la Llei 21/2013 de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'Annex VI, i l'article 21 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, així com les consideracions següents:

a.S'hauria d'analitzar la compatibilitat del projecte amb el Pla Director Sectorial de Residus no Perillosos de l'illa de Mallorca (PDSRNPM), aprovat definitivament pel Ple del Consell de Mallorca el 09 de maig de 2019, i publicat al BOIB núm. 81 amb data 18 de juny de 2019.

b.Cal justificar la compatibilitat d'aquesta activitat amb els usos residencials existents a l'entorn. Valorant els efectes negatius de l'augment de la circulació de vehicles pesants, els renous i horaris, les males olors o la generació de residus que generarà la nova activitat, així com les possibles avaries o mals usos de les instal·lacions.

c.Cal aportar un estudi de visuals a l'entorn en un radi de 2-3 km, on es tinguin en compte els principals punts de major visibilitat, ja sigui per la seva situació elevada, ja sigui per la quantitat d'observadors possibles o per altres factors determinants. S'hauran d'incloure mesures d'integració paisatgística.

d.S'hauran d'analitzar els riscos de la nova activitat per la seguretat i salut pública, incorporant mesures correctores i preventives que mitiguin el risc d'incendi, les males olors produïdes, la pols generada i els renous.

e.S'hauran de detallar les característiques dels forns pirolítics i el procediment de buidatge, així com avaluar les potencials emissions de contaminants atmosfèrics, fums, olors, molèsties i filtracions dels lixiviats al sòl produïts al procés de generació de biochar.

f.Referent a les infraestructures de sanejament de les aigües residuals de les casetes de control dels operaris, el projecte cal que detalli el punt i la xarxa cap on s'evacuaran les aigües fecals i les aigües pluvials, segons el que disposen els articles 60, 80, 82 i els annexos 3 i 4 del PHIB 2019.

g.Caldria impermeabilitzar tota la planta per evitar abocaments dels lixiviats al subsòl. Per aquest motiu, tota la planta hauria d'estar impermeabilitzada i amb un sistema de recollida de lixiviats que permeti assegurar que en cap cas les aigües pluvials puguin arrossegar part dels lixiviats fora de la planta. Aquest sistema, atesa la composició dels lixiviats, cal que faci les funcions de sistema autònom de depuració abans de la seva reutilització, atès l'art. 80 PHIB 2019 i l'annex 3 PHIB 2019. A més, s'haurà d'obtenir

l'autorització de l'Administració Hidràulica i el titular haurà de presentar una declaració responsable de la instal·lació del sistema de depuració, a la qual s'ha d'adjuntar un document que n'acrediti l'adquisició, les característiques tècniques, el rendiment i el manteniment.

h.S'haurà de preveure un pla de vigilància ambiental que defineixi uns indicadors clars i específics per fer el seguiment objectiu i documentat de l'efectivitat de les mesures correctores i preventives a cada una de les fases del projecte. A més, d'incloure les actuacions que es duran a terme en el cas que les mesures no obtinguin el resultat desitjat.

D'acord amb l'article 39 de la Llei 21/2013 dintre el procediment substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, el promotor presentarà una sol·licitud d'inici de l'avaluació d'Impacte Ambiental ordinària, juntament amb la documentació següent:

- A. Document tècnic del projecte.
- B. Estudi d'Impacte Ambiental.

D'acord amb l'article 36 de la Llei 21/2013 l'òrgan substantiu sotmetrà el projecte i l'estudi d'Impacte Ambiental a informació pública per un termini no inferior a trenta dies, mitjançant la publicació en el BOIB i si escau a la seva seu electrònica. En l'anunci de l'inici de la informació pública, l'òrgan substantiu, inclourà un resum del procediment d'autorització del projecte amb la informació mínima que assenyalava l'art. 36.2 de la Llei 21/2013.

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que les administracions públiques afectades i les persones interessades a consultar són les següents:

- Direcció General de Recursos Hídrics .
- Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme.
- Servei Servei de Protecció d'Espècies.
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari i al Servei d'Agricultura.
- Direcció General de Salut Pública.
- Ajuntament de Bunyola.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge.
- Direcció Insular d'Urbanisme.
- Servei de canvi Climàtic i Atmosfera

Segon. El present informe ambiental, que actua com a document d'abast, es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i a la seu electrònica de la CMAIB, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al subcomitè d'Avaluació d'Impactes Ambientals (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Palma, 9 de novembre de 2021

El president de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias